

## Nota van Participatie omgevingsvisie gemeente Zutphen

### Fase 2

Dit document bevat een weergave van de (tussen)resultaten van het participatietraject van de omgevingsvisie van de gemeente Zutphen voor de tweede fase van het omgevingsvisietraject. Het betreft de resultaten van de **tweede gespreksronde** met inwoners, ondernemers, stakeholders en andere belangstellenden. In deze tweede fase stond het gesprek rondom drie mogelijke ontwikkelrichtingen voor de toekomstige leefomgeving van de gemeente Zutphen centraal.

Naast een uitgebreid overzicht van de opbrengsten uit de Avond van Zutphen en Warnsveld #2 en het tweede stakeholder atelier bevat het document een overzicht van de extra verdiepende gesprekken die er in het tweede kwartaal van 2023 met bepaalde doelgroepen zijn gevoerd. Ook bevat dit document de uitkomsten van straatinterviews en online vragenlijsten (algemeen en specifiek voor jongeren) die in de zomer van 2023 zijn afgenomen.

#### **Avond van Zutphen en Warnsveld #2 - 7 maart 2023**

Wijkcentrum Waterkracht, 18:00 - 21:00, circa 30 aanwezigen



Op 7 maart 2023 vond de tweede inwonersbijeenkomst in het kader van de omgevingsvisie plaats. Tijdens deze tweede Avond van Zutphen en Warnsveld gingen inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners met elkaar in gesprek over de gemeente Zutphen in 2040. Er deden 25 deelnemers mee aan dit werkatelier. Daarnaast waren enkele wethouders en ambtenaren aanwezig als toehoorder.

Na een gezamenlijke maaltijd trapte om 19:00 wethouder Jasper Bloem de bijeenkomst af met een welkomstwoord. Na een plenaire presentatie over de omgevingsvisie, de Omgevingswet en het proces tot nu toe presenteerde ruimtelijk adviesbureau RUIMTEVOLK drie toekomstscenario's voor

# RUI MTE VOLK

2040. Deze scenario's brengen drie verschillende 'toekomst' voor de gemeente Zutphen in beeld. Ze geven inzicht in de keuzes en gevolgen voor verschillende gebieden in de gemeente, zoals het centrum, de woonwijken, de werklocaties en het landelijk gebied.

Aan de hand van deze drie scenario's gingen de deelnemers in deelgroepen met elkaar in gesprek: Wat vinden zij interessant en kansrijk aan de toekomstscenario's? En wat zouden zij uit de scenario's willen meenemen naar de toekomst voor de gemeente? Deelnemers konden ook aangeven wat ze minder passend voor Zutphen vinden, en waarom. Ook was er ruimte om nog aanvullende ideeën of suggesties meegeven. Voor elk scenario werd het gesprek gevoerd aan de hand van een ansichtkaart van de toekomst 'Groeten uit Zutphen 2040', een kaartbeeld en een opsomming van de belangrijkste uitgangspunten.

Het doel van de avond was niet om een van de drie scenario's te kiezen, maar om het gesprek op gang te brengen over welke keuze voor de toekomst van de gemeente Zutphen mogelijk en wenselijk zijn. De uitkomsten van de tweede avond van Zutphen worden naast al de uitkomsten uit alle andere gesprekken als belangrijke bouwstenen en strategische keuzes gezien voor de toekomstige omgevingsvisie. Op hoofdlijnen (niet uitputtelijk) werd per scenario de volgende input opgehaald:

## Scenario 1: Wonen in sterke wijken en dorpen

### Hoofdlijnen belangrijkste resultaten Avond van Zutphen #2

Men herkent zich hierin/vindt dit een goed uitgangspunt:

- Goede **wandel- en fietsverbindingen** tussen het centrum, de woonwijken en Warnsveld, inzetten op voorrang voor **langzaam verkeer** en voldoende **openbaar vervoer**.
- Extra **woningbouw** verspreid over de gemeente om de **voorzieningen in stand te houden**.
- In elke kern/wijk plek een '**wijkhart**' met basisvoorzieningen faciliteren.
- **Benutten vrijkomende agrarische bebouwing** voor transformatie naar wonen, zorg en/of welzijn.
- **Weinig ruimte** bieden aan **bedrijven met een sterke milieubelasting**.

Men herkent zich hier niet in/vindt dit geen goed uitgangspunt:

- Extra woningbouw specifiek gericht op gezinnen van buitenaf.
- Collectief energie opwekken beperkt persoonlijke initiatieven en kan ongelijkheid bevorderen.

Onderwerpen die aanscherping of aanvulling verdienen:

- Realiseren van **voldoende voorzieningen** in elke wijk is grotendeels verantwoordelijkheid aan inwoners en maatschappelijke organisaties, de gemeente heeft hier minder invloed op
- Ruimte bieden aan **alternatieve woonvormen** t.b.v. doorstroming:
  - Benutten van leegstaande panden voor kleinere woningen voor jongeren
  - Combineren van woningen voor jongeren en senioren

## Scenario 2: Werkstad Zutphen

### Hoofdpijnen belangrijkste resultaten Avond van Zutphen #2

Men herkent zich hierin/vindt dit een goed uitgangspunt:

- Regionale bereikbaarheid versterken door de aanleg van **snelfietsroutes**
- Inzet op het creëren van **medisch cluster** van regionale betekenis
- Aantrekkelijke **woningbouw voor jongeren** stimuleren
- Maximaal benutten **bedrijfsdaken voor zonnepanelen**
- Onderzoeken ontwikkeling **extra brug** in het kader van verbeterde bereikbaarheid van De Mars

Men herkent zich hier niet in/vindt dit geen goed uitgangspunt:

- Grootschalige energieopwek in de vorm van zonnenvelden
- Onderzoeken ontwikkeling extra brug: vraagtekens bij de financiële haalbaarheid en ruimtelijke inpassing
- Hoogbouw in/rondom binnenstad dat geen rekening houdt met de historische kwaliteit

Onderwerpen die aanscherping of aanvulling verdienen:

- Aandacht voor de **opslag van duurzame opwek**
- Rekening houden met de opgave van **stikstofreductie**
- Beschikbare ruimte rondom station benutten voor **(nieuwe) scholen en bedrijvigheid**
- Belang van **zorglocaties (in de wijk)**

## Scenario 3: Hanzestad in een groenblauwe jas

### Hoofdpijnen belangrijkste resultaten Avond van Zutphen #2

Men herkent zich hierin/vindt dit een goed uitgangspunt:

- Benutten en **toekomstbestendig maken van het historisch erfgoed** in de binnenstad, Warnsveld maar ook de landgoederen
- Extra **ruimte voor groen in de openbare ruimte** om de gevolgen van klimaatverandering te beperken
- **Minder ruimte** voor de **auto** in de **binnenstad**
- Behoud landschap en openbare ruimte: waar mogelijk inzetten op **inbreiding** en ruimte voor **kleinere woningen** door middel van initiatieven zoals woningsplitsing

Men herkent zich hier niet in/vindt dit geen goed uitgangspunt:

- Zutphen als toeristische hotspot: teveel toerisme gaat ten koste van leefbaarheid
- Meer vergroenen in stedelijk gebied moet niet ten koste gaan voor nodige ruimte voor bijvoorbeeld woningbouw of verkeersveiligheid
- Te weinig ruimte voor industrie: industrie is jaarrond winstgevend en daarmee nodig voor economische stabiliteit

Onderwerpen die aanscherping of aanvulling verdienen:

- Inzetten op een **aantrekkelijk aanbod** dat bezoekers het hele jaar naar Zutphen trekt
- Promotie **toeristisch aanbod** in **Warnsveld**
- Bij verminderen bereikbaarheid per auto **rekening houden met minder valide mensen en afhankelijkheid van regionaal OV netwerk**
- Minder ruimte voor bedrijvigheid nodig bij **inzet bedrijfsverzamelgebouwen**
- Innoveren met **circulariteit** en **natuurinclusiviteit** bij nieuwbouw

## Stakeholder atelier #2 - 21 maart 2023

Oude Stadhuis, 19:00 - 21:00, circa 15 aanwezigen



Dinsdag 21 maart 2023 vond het tweede werkatelier met stakeholders plaats. Een groep van 15 aanwezige stakeholders (vanuit GGD, LTO, Jongerenadviesraad, VVN, Ieder1, Perspectief, Stichting BOG, Waterschap Rijn en IJssel, IVN en de Vogelwerkgroep) ging tijdens deze bijeenkomst in gesprek over drie toekomstscenario's voor de gemeente Zutphen. De avond werd afgetrapt met een plenaire presentatie van het proces tot nu toe en een toelichting op de scenario's. Vervolgens gingen de deelnemers de drie scenario's langs om hun opmerkingen en aanscherpingen mee te geven. Tot slot ging de groep plenair per scenario in gesprek over de input. De aanwezigheid vanuit diverse disciplines zorgde voor waardevolle input, thematisch en integraal. De uitkomsten van dit stakeholder atelier vormen bouwstenen en strategische keuzes en worden meegenomen in de uitwerking van de omgevingsvisie. Op hoofdlijnen (niet uitputtelijk) werd per scenario de volgende input opgehaald:

## Scenario 1: Wonen in sterke wijken en dorpen

### Hoofdlijnen belangrijkste resultaten stakeholder werkatelier #2

#### Men herkent zich hierin/vindt dit een goed uitgangspunt:

- Inzetten op **collectieve energievoorziening**
- Creëren van **wijkhart**en met een **ontmoetingsfunctie** en ontmoetingsmogelijkheden in openbare ruimte
- Stimuleren van **bewegvriendelijkheid** in de gemeente

#### Men herkent zich hier niet in/vindt dit geen goed uitgangspunt:

- Extra woningen zonder extra werkgelegenheid zorgt voor meer vervoersbewegingen
- In plaats van uitbreiding voorkeur voor in zetten op verdichting (minder ruimtebeslag)
- VAB gebruiken voor alleen zorg, welzijn en wonen is te beperkt

#### Onderwerpen die aanscherping of aanvulling verdienen:

- Inzetten op **vergroening** van bestaande woonwijken en de binnenstad van Zutphen
- Aandacht voor **toegankelijkheid leefomgeving** (rollatorvriendelijk, elektrisch vervoer)
- Inzetten op **aanpasbare woningen voor ouderen**
- Stimuleren van **klimaatneutrale woningbouwontwikkelingen**

## Scenario 2: Werkstad Zutphen

### Hoofdpijnen belangrijkste resultaten stakeholder werkatelier #2

#### Men herkent zich hierin/vindt dit een goed uitgangspunt:

- Ruimte bieden voor **koppeling bedrijfsleven/duurzaamheid**: inzetten op innovatie
- Ruimte bieden voor **innovatie in voedselproductie**
- Minder woonruimte in binnenstad betekent **meer ruimte voor recreatieve functies**
- **Connectie tussen onderwijs en bedrijfsleven** maken en versterken t.b.v. werkgelegenheid jongeren

#### Men herkent zich hier niet in/vindt dit geen goed uitgangspunt:

- Bedrijvigheid moet niet ten koste gaan van hetgeen dat Zutphen uniek maakt
- Meer bedrijvigheid betekent meer impact op het milieu, slechte milieukwaliteit past niet bij gewenste toekomst
- Investing nieuwe IJsselbrug is te kostbaar t.o.v. winst voor bedrijven en regionale bereikbaarheid

#### Onderwerpen die aanscherping of aanvulling verdienen:

- Aandacht voor **interne/externe veiligheid** bij vestiging van nieuwe bedrijven
- Aandacht voor **regionale verbinding met Brummen en Achterhoek** naast bereikbaarheid van de Stedendriehoek
- Stimuleren van **circulaire economie** en inzet op **hergebruik grondstoffen**
- Differentiëren in het type **bedrijvigheid dat past bij de gemeente**
- Aandacht voor impact van **vergrijzing** op werkgelegenheid
- Faciliteren **transitie bij blijvende agrarische bedrijven**, zodat zij toekomstbestendig kunnen zijn

## Scenario 3: Hanzestad in een groenblauwe jas

### Hoofdpijnen belangrijkste resultaten stakeholder werkatelier #2

#### Men herkent zich hierin/vindt dit een goed uitgangspunt:

- **Groene longen** zijn goed voor mens en natuur en nodigen uit om te bewegen
- Versterken van de **unieke kwaliteiten** van de gemeente op het gebied van natuur en erfgoed
- Inzetten op een **autoluwe binnenstad**
- Inzet op **klimaatadaptieve gebiedsontwikkeling**: infiltratiemogelijkheden in groenstructuren

#### Men herkent zich hier niet in/vindt dit geen goed uitgangspunt:

- Spreiding woningbouw in landelijk gebied zonder goede ontsluiting leidt tot extra verkeersbewegingen
- Inbreiding in en rondom binnenstad leidt tot extra verkeersbewegingen
- Herstellen van Hanzewegen niet realistisch en gewenst
- Teveel recreatie heeft nadelen voor druk op de natuur en vraagt aandacht voor verkeersveiligheid

#### Onderwerpen die aanscherping of aanvulling verdienen:

- **Parkeermogelijkheden** voor bezoekers van belang bij **autoluwe binnenstad**
- Aandacht voor **kwaliteit** van het **stedelijk water** en mogelijkheden om water vast te houden
- Aandacht voor de **loop van de Berkel** als blauwe ader met **meerdere functies** (natuur, klimaat, recreatie)
- Met het oog op klimaatverandering **geen nieuw oppervlaktewater** toevoegen
- Inzet op **drinkbare rivieren**

## Verdiepende gesprekken over de drie ontwikkelrichtingen



In de periode april tot augustus hebben verschillende verdiepende gesprekken plaatsgevonden in het kader van het proces richting de omgevingsvisie voor de gemeente Zutphen. Aanvullend op de Dag van Zutphen en Warnsveld #2 is met verschillende doelgroepen rondom drie mogelijke toekomstscenario's het gesprek gevoerd over wenselijke ontwikkelrichtingen, aandachtspunten en dilemma's. In tegenstelling tot de algemene Dag van Zutphen en Warnsveld waren deze bijeenkomsten toegespitst op bepaalde doelgroepen en/of betrokken zij bepaalde gebieden binnen de gemeente.

- Op 15 mei 2023 vond, op uitnodiging van de Dorpsraad Warnsveld, een inwonersavond voor **Warnsveld** plaats. Tijdens deze bijeenkomst gingen zo'n 40 deelnemers met elkaar in gesprek over de ontwikkelscenario's. Deelnemers lichtten toe welke elementen uit de scenario's hen wel en niet aanspraken, en duiden hierbij specifieke aandachtspunten voor het dorp.
- Op uitnodiging van de bedrijvenkring Zutphen organiseerde de gemeente Zutphen op 24 mei 2023 een informatiebijeenkomst over de omgevingsvisie Zutphen 2040 voor ondernemers van **bedrijventerrein De Mars**. Een groep van ongeveer 80 aanwezigen werd geïnformeerd over de omgevingsvisie, de Omgevingswet en het proces tot nu toe en ging in gesprek over wenselijke ontwikkelrichtingen en aandachtspunten voor De Mars.
- Vrijdag 9 juni en zaterdag 10 juni 2023 werd in De Hoven het Masterplan voor De Hoven Noord gepresenteerd aan inwoners van de Hoven en andere geïnteresseerden. In aanvulling op de presentatie van twee denkrichtingen voor De Hoven Noord hadden inwoners uit **De Hoven** de mogelijkheid om in het kader van de omgevingsvisie te reageren op de drie ontwikkelscenario's voor de leefomgeving van de gehele gemeente. De circa 250 belangstellenden kregen de gelegenheid om met leden van de projectgroep van de omgevingsvisie in gesprek te gaan, de gepresenteerde kaartbeelden per scenario te bekijken en hierop te reageren.
- Op 27 juni 2023 kwamen ondernemers en omwonenden van de **Revelhorst, De Stoven en nabijgelegen bedrijven** (Zutphen Zuid) samen om in gesprek te gaan over de drie ontwikkelscenario's. Ongeveer 45 deelnemers gingen aan de hand van de

# RUI MTE VOLK

ontwikkelingscenario's in gesprek over onderwerpen zoals de kwaliteit van de binnenstad, regionale bereikbaarheid en de koppeling tussen bedrijfsleven en onderwijs

- Op 28 juni 2023 vond een verdiepend gesprek over de ontwikkelingscenario's plaats met ondernemers uit de **binnenstad**. Tijdens deze bijeenkomst leverde een groep van ongeveer 50 ondernemers input op de ontwikkelingscenario's. Hierbij was specifiek aandacht voor de impact van ontwikkelingen en mogelijke keuzes op de binnenstad van Zutphen.
- In twee bijeenkomsten op 20 juli en 25 juli vonden twee verdiepende gesprekken met **maatschappelijke partners** en collega's uit het sociaal domein plaats. Tijdens beide bijeenkomsten sprak een groep van circa 10 - 15 deelnemers met elkaar over de mogelijke toekomstscenario's en belangrijke aandachtspunten vanuit het perspectief van onder andere welzijn, zorg, gezondheid, zelfredzaamheid en participatie.

Naast deze gesprekken is de gemeente ook in gesprek gegaan met de culturele instellingen, de erfgoedadviesraad en de initiatiefnemers stationsgebied

De input uit de verdiepende gesprekken vormt een belangrijke toevoeging op de opbrengsten van de Avond van Zutphen en Warnsveld #2 en het stakeholder atelier #2. Opbrengsten uit de gesprekken worden meegenomen als bouwstenen voor de toekomstige omgevingsvisie.

## Zutphen Spreekt: straatinterviews en online vragenlijst gemeente Zutphen



Vanuit het doel van laagdrempelige participatie voor inwoners kon men aanvullend op de extra georganiseerde bijeenkomsten voor inwoners en ondernemers tussen van juni tot augustus 2023 participeren via straatgesprekken en een online vragenlijst.

Ter ondersteuning van de bevraging van inwoners is als communicatiemiddel een video opgesteld. In de video worden de drie ontwikkelingscenario's (mogelijke toekomstbeelden) voor de gemeente Zutphen in 2040 geschetst. Hiermee wordt een beeld gegeven van de impact die bepaalde keuzes kunnen hebben op de inrichting van de leefomgeving. De video is gedeeld bij de verspreiding van de online vragenlijst via het inwonerspanel Zutphen Spreekt en de open link.

# RUI MTE VOLK

De video is terug te vinden via de volgende link: <https://www.youtube.com/watch?v=s5vsGIZ4uHs>

## **Online vragenlijst**

Tussen 5 juli en 13 augustus 2023 vulden in totaal **903** inwoners van de gemeente Zutphen de online vragenlijst over de ontwikkelscenario's in. De vragenlijst voor jongeren (inwoners tot 26 jaar) is **166** keer ingevuld via de open link. Voor de algemene vragenlijst reageerden **148** respondenten op de open link en vulden **532** respondenten de vragenlijst in via het inwonerspanel. Aanvullend hierop gaven **57** inwoners hun input via de straatinterviews.

## **Straatinterviews**

In de eerste helft van juli 2023 zijn op diverse locaties in de gemeente Zutphen straatgesprekken gevoerd over de drie ontwikkelscenario's. Aan de hand van de informatieborden over de drie mogelijke ontwikkelscenario's konden inwoners in gesprek met wethouder Jasper Bloem over de toekomstige leefomgeving. Vervolgens kregen zij de gelegenheid om de verkorte variant van de online vragenlijst in te vullen. In totaal zijn met de straatinterviews 58 straatinterviews afgenomen. De opbrengsten uit de straatgesprekken zijn onderdeel van de resultaten die worden weergegeven in de reportage van Moventem.

De straatgesprekken vonden plaats op de volgende locaties: Skatebaan in Leesten, de markt in Warnsveld, het winkelcentrum Waterkracht in Waterkwartier, het winkelcentrum Uitwijk in Zuidwijken, het cafetaria Goldenbelds in Noordveen en de markt in het centrum van Zutphen.

De resultaten van de online vragenlijst en straatgesprekken zijn terug te vinden in een reportage van Moventem. Zie hiervoor:

[https://zutphen.nl/sites/default/files/Omgevingsvisie/Zutphen\\_Omgevingsvisiell\\_Factsheet\\_def.pdf](https://zutphen.nl/sites/default/files/Omgevingsvisie/Zutphen_Omgevingsvisiell_Factsheet_def.pdf)